

คุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศตามการรับรู้ของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ
และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

นาวาอากาศ เอกหญิงสมศรี อ่ำสำอางค์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-433-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015782

i 10302141

THE QUALITY OF THE ROYAL THAI AIR FORCE ACADEMY GRADUATES AS PERCEIVED
BY THEIR INSTRUCTORS AND THEIR COMMANDERS

Group Captain Somsri Amsum-Arnk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Higher Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ภาพลักษณ์จิตของ โรงเรียนนายเรืออากาศตามการรับรู้ของอาจารย์
โรงเรียนนายเรืออากาศ

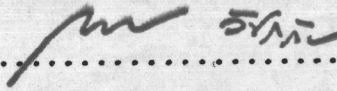
โดย นาวาอากาศเอกหญิง สมศรี อ่ำสำอางค์

ภาควิชา อุดมศึกษา

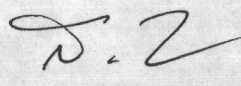
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา

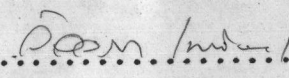

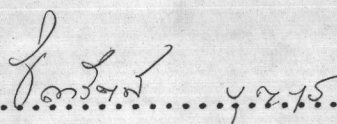
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชริไลกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช)

นาวาอากาศเอกหญิงสมศรี อ่ำสำอางค์ : คุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศตามการรับรู้ของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต (THE QUALITY OF THE ROYAL THAI AIR FORCE ACADEMY GRADUATES AS PERCEIVED BY THEIR INSTRUCTORS AND THEIR COMMANDERS.) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 174 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศตามการรับรู้ของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต เปรียบเทียบการรับรู้ของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศกับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต เปรียบเทียบการรับรู้ของอาจารย์จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา เปรียบเทียบการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาจำแนกตามชั้นยศ อายุ ระยะเวลาการทำงาน และเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตโรงเรียนนายเรืออากาศ

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศรับรู้คุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศน้อยกว่าการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตในทุกด้าน ได้แก่ คุณภาพด้านความเป็นทหาร คุณภาพด้านความรู้ความสามารถ คุณภาพด้านการทำงาน คุณภาพด้านคุณธรรม และคุณภาพด้านคุณภาพชีวิต

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้คุณภาพแต่ละด้าน พบว่า คุณภาพด้านความเป็นทหารและคุณภาพด้านความรู้ความสามารถ อาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้คุณภาพด้านดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คุณภาพด้านการทำงานและด้านคุณธรรม อาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และด้านคุณภาพชีวิต อาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 อย่างไรก็ตามการรับรู้คุณภาพทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) ตามเกณฑ์ของ Best W. John

สำหรับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศ ควรสอดแทรกความเป็นจริงในชีวิตการทำงานและสังคมนอกโรงเรียน เข้าไว้ในการเรียนการสอน ควรให้นักเรียนนายเรืออากาศได้มีส่วนในการคิดรู้จักการวางแผน มองการณ์ไกล และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมด้านคุณธรรมตามความคิดเห็นของนักเรียนโดยมีอาจารย์หรือนายทหารคอยดูแลให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ เพื่อเป็นการส่งเสริมคุณภาพที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์.....
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์.....
ปีการศึกษา 2531.....

ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

GROUP CAPTAIN SOMSRI AMSUM-ARNK : THE QUALITY OF THE ROYAL THAI
AIR FORCE ACADEMY GRADUATES AS PERCEIVED BY THEIR INSTRUCTORS AND
THEIR COMMANDERS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. WALLAPA
DEVAHASTIN, Ph.D. 174 PP

The proposes of this research were to study the quality of the
Royal Thai Air Force Academy graduates as perceived by their instructors
and their commanders, to compare the perceptions of the instructors as
classified by sexes and qualifications, to compare the perceptions of the
commanders as classified by ranks ages and working experiences, and to
propose guidelines to develop the qualities of the Royal Thai Air Force
Academy graduates.

The result of the research revealed that the quality as perceived
by the instructors was less than the commanders in all aspects. Five
aspects. of the quality were : Military quality, knowledge and ability
quality, working quality, Moral quality and life quality.

To compare the perception between the instructors and the commanders,
both had different perception on military quality, knowledge and ability
quality. Their different perception was statistically significant at .01.
The working and moral quality were perceived statistically significant at
.001. And the life quality was perceived statistically significant at .05
by both the instructors and the commanders. However the average of
quality perception was at good level ($\bar{X} = 3.50-4.49$) which based on Best W.
John's standardization.

The proposed guidelines for graduates quality development were to
reflect working and social life reality in the teaching procedure.
Students should have participation in planning and having opportunities to
create moral activities with their instructors' and commanders' assistance
in order to improve the good status of quality to be better.

ภาควิชาอุดมศึกษา.....
สาขาวิชาอุดมศึกษา.....
ปีการศึกษา2531.....

ลายมือชื่อนิติ A. Somsri

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Wallapa Deivahastin

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยซึ่งในความกรุณาของผู้ที่จะกล่าวนามต่อไปนี้เป็นอย่างยิ่ง คือ
รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุษ ซึ่งกรุณาเป็นที่ทรงคุณวุฒิและตรวจทานแก้ไข
เพิ่มเติมเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชวโรจนกุล
ผู้ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัยมาตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและในขณะทำวิทยานิพนธ์ โดยกรุณา
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขแบบสอบถามจนครบคลุมเนื้อหา นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบระลึก
ถึงพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา เมธาคูณวุฒิ
และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ คัมภีระเดชา ผู้ให้ทั้งความรู้และความหวังดีแก่ผู้วิจัย
ตลอดระยะเวลาศึกษาที่ภาควิชาอุดมศึกษา

ทางด้านผู้บังคับบัญชา ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างหาที่เปรียบมิได้จาก
พลอากาศเอก สุวิช จันทประคิษฐ์ พลอากาศตรีโสภณ วิบูลย์พานิช
นาวาอากาศเอกไมตรี เทียมศักดิ์ นาวาอากาศเอก เอกชัย ครามะคำ
นาวาอากาศเอกธีรพันธ์ ธีรชัยพลอย และนาวาอากาศเอก ดร.หวน สมปรีดา
นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือในการสนับสนุนหนังสือค้นคว้าจากนาวาอากาศตรีหญิง
จันทร์เพ็ญ ปาละกุล อีกทั้งนาวาอากาศโทหญิงประนอม บำรุงพฤกษ์ นาวาอากาศโทหญิง
กาญจนา สิงห์พานิช ที่กรุณาให้ความรู้ทางด้านสถิติ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะสำเร็จลงไม่ได้หากไม่ได้รับแรงกระตุ้น ความห่วงใย
พร้อมทั้งคำแนะนำที่มีประโยชน์ยิ่งจากอาจารย์สินธะวา คามคิษฐ์ คุณสมบุญ บุญศิริกุล
อาจารย์สมหมาย สุระชัย และอาจารย์สุัทตรา เกตุวงษ์ ผู้วิจัยซึ่งในฐานะ
เพื่อนแท้ผู้หวังดีมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตจากโรงเรียนนายเรืออากาศ
ตั้งแต่รุ่น 1-25 ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณลูกศิษย์บัณฑิต
จากโรงเรียนนายเรืออากาศที่ช่วยส่งและรวบรวมแบบสอบถามกลับได้อย่างดียิ่ง ขอขอบคุณ
คุณเดือนใจ พันธุ์ถ้วน และคุณบุญมี ดัชนิย์ ที่ห่วงใยดูแลให้ความสะดวกตลอดเวลา

และที่สุด ผู้วิจัยขอกราบแทบเท้านายสง่า - นางประยงค์ กิ่งมณี และ
นาวาอากาศเอก ศิริ อ่ำสำอางค์ ที่กรุณาให้ทุน ให้เวลา และให้กำลังใจตลอด
อีกทั้งขอชมเชย นางสาวสายศิริ และ เด็กชายสิบศิริ อ่ำสำอางค์ ที่อยู่ในโอวาท
ตลอดระยะเวลาการศึกษาของผู้วิจัย

น.อ.หญิง สมศรี อ่ำสำอางค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5

2. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนนายเรืออากาศ.....	6
ความสำคัญของการติดตามผลบัณฑิต.....	13
ลักษณะทั่ว ๆ ไป ของบัณฑิตโรงเรียนนายเรืออากาศ.....	15
ด้านความเป็นทหาร.....	15
ด้านความรู้ความสามารถ.....	19
ด้านการทำงาน.....	20
ด้านคุณธรรม.....	21
ด้านคุณภาพชีวิต.....	23

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
------------------------------	----

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
บทที่	
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	107
อภิปรายผล.....	114
ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	123
ภาคผนวก ก.....	132
ภาคผนวก ข.....	152
ประวัติผู้เขียน.....	174

สารบัญญัตินี้

ญ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่แจกแบบสอบถาม และแบบสอบถามที่ได้รับการตอบอย่างสมบูรณ์	30
2. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	34
3. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับการรับรู้เกี่ยวกับ คุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหารระหว่างอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	36
4. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับการรับรู้เกี่ยวกับ คุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถระหว่างอาจารย์โรงเรียน นายเรืออากาศและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	36
5. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับการรับรู้เกี่ยวกับ คุณภาพบัณฑิตด้านการทำงานระหว่างอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	40
6. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับการรับรู้เกี่ยวกับ คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรมระหว่างอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	42
7. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับการรับรู้เกี่ยวกับ คุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิตระหว่างอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	44
8. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหารตามการรับรู้ระหว่าง อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศกับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	46
9. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถตามการรับรู้ระหว่าง อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศกับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	48
10. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านการทำงานตามการรับรู้ระหว่าง อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศกับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	50

ตารางที่	เนื้อหา	หน้า
11.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรมตามการรับรู้ระหว่าง อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศกับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	52
12.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิตตามการรับรู้ระหว่าง อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศกับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	54
13.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหารตามการรับรู้ของ อาจารย์จำแนกตามเพศ	56
14.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถตามการรับรู้ ของอาจารย์จำแนกตามเพศ	57
15.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านการทำงานตามการรับรู้ของ อาจารย์จำแนกตามเพศ	59
16.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรมตามการรับรู้ของ อาจารย์จำแนกตามเพศ	60
17.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิต ตามการรับรู้ของ อาจารย์จำแนกตามเพศ	61
18.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหารตามการรับรู้ ของอาจารย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	63
19.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถตามการรับรู้ ของอาจารย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	65
20.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านการทำงานตามการรับรู้ ของอาจารย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	67
21.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรมตามการรับรู้ของอาจารย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	69
22.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิตตามการรับรู้ของอาจารย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	70
23.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหารตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิต จำแนกตามชั้นยศ	72
24.	เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถตามการรับรู้ ของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำแนกตามชั้นยศ	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
25. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านการทำงานตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตจำแนกตามชั้นยศ	75
26. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรมตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตจำแนกตามชั้นยศ	77
27. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิตตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตจำแนกตามชั้นยศ	78
28. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหารตามการรับรู้ของ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตจำแนกตามอายุ	80
29. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถตามการรับรู้ของ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตจำแนกตามอายุ	82
30. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านการทำงานตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตจำแนกตามอายุ	84
31. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรมตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตจำแนกตามอายุ	86
32. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิตตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตจำแนกตามอายุ	88
33. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหารตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน	90
34. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถตามการรับรู้ของ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน	92
35. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านการทำงานตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน	94
36. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรมตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน	96
37. เปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิตตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน	98